

Vergaderjaar 2018–2019

21 501-33

Raad voor Vervoer, Telecommunicatie en Energie

Nr. 766

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 7 juni 2019

Hierbij bied ik u de geannoteerde agenda aan voor de formele Energieraad die op 25 juni a.s. in Luxemburg zal plaatsvinden.

De agenda van de Energieraad omvat de raadsconclusies over het toekomstig energiesysteem van de Europese Unie. Daarnaast wordt waarschijnlijk een agendapunt over de Integrale Nationale Energie- en Klimaatplannen (INEKs) toegevoegd. Dit laatste punt staat ook op de agenda van de milieuraad van 26 juni.

Verder zijn er op dit moment geen discussiepunten voorzien. De Energieraad zal waarschijnlijk worden afgesloten met informatie van de Europese Commissie over externe energierelaties en een presentatie van het inkomende Finse voorzitterschap, waarin zij haar plannen op het gebied van energie voor de tweede helft van 2019 presenteert. Over eventuele aanvullende wijzigingen in de agenda wordt u mondeling geïnformeerd tijdens het AO Energieraad op 19 juni.

En marge van de Energieraad zal een bijeenkomst van het pentalateraal forum¹ plaatsvinden over de invulling van de samenwerking met buurlanden in het kader van de Integrale Energie- en Klimaatplannen (INEKs).

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,
E.D. Wiebes

¹ Intergouvernementeel samenwerkingsverband tussen de Benelux, Frankrijk, Duitsland, Oostenrijk en Zwitserland (waarnemer) gericht op de bevordering van de samenwerking op het vlak van grensoverschrijdende energie-uitwisseling

BIJLAGE: GEANNOTEEERDE AGENDA FORMELE ENERGIERAAD 25 JUNI 2019

Raadsconclusies toekomstig energiesysteem van de Energie Unie

Het Roemeens voorzitterschap is voornemens Raadsconclusies aan te nemen tijdens de formele energieraad op 25 juni 2019 over de contouren van het toekomstige energiesysteem binnen de Energie Unie in relatie tot de Europese energie- en klimaatdoelen. Op 12 juni a.s. zal het eindresultaat worden besproken op Coreper.

Kern van de Nederlandse inzet tijdens de besprekingen over de concept-raadsconclusies is de link met de doelen van het akkoord van Parijs en de Lange Termijn Strategie Klimaat. Het uiteindelijke doel van Nederland is een besluit van de Europese raad (ER) in dit jaar over een «klimaatneutrale» Unie in 2050. Andere belangrijke punten van Nederland in het toekomstige energiesysteem zijn de rol van waterstof, het belang van de markt als middel om de doelen te bereiken, de systeemintegratie, technologieneutraliteit en ten slotte de betrouwbaarheid van het energiesysteem. De raadsconclusies die nu voorliggen bevatten voldoende ambitie op het terrein van klimaat(neutraliteit), het belang van een goed werkende energiemarkt, de rol die waterstof kan gaan spelen en systeemintegratie. Ook staat in de laatste versie een expliciete verwijzing naar het belang van CCS. Wat ondanks Nederlandse inzet niet door andere lidstaten voldoende wordt ondersteund is de oproep voor een CO₂-minimumprijs op EU-niveau. Dit blijft wel prioriteit in de bredere kabinetsinzet komende periode. Nederland kan akkoord gaan met de raadsconclusies als daar voldoende klimaatambitie uit blijft spreken, de kansen van waterstof worden benoemd, de rol van de markt gehandhaafd blijft en geen technologieën expliciet worden uitgesloten richting 2050.

Krachtenveld

De Europese Raad van 22 maart jl. heeft conclusies aangenomen over de Lange Termijn Strategie Klimaat. Hierbij zijn de regeringsleiders overeen gekomen dat de EU zich zou moeten richten op het bereiken van klimaatneutraliteit, maar dit doel is nog niet gekoppeld aan een concreet jaartal. Kopgroepplannen, waaronder Nederland, pleitten daarvoor, terwijl met name Oost-Europese landen nog niet klaar waren voor besluitvorming hierover. Meerdere lidstaten streven net als Nederland naar een CO₂-neutraal energiesysteem. Andere, met name Oost-Europese, lidstaten hechten waarde aan technologieneutraliteit en aandacht voor hun situatie met betrekking tot fossiele energie (de «kolenregio's»). Ook zouden ze graag expliciet benoemd zien dat zij een ander «startpunt» hebben in de transitie.

Het belang van waterstof wordt door meer lidstaten gedeeld. Toch is er bij enkele lidstaten ook de vrees dat dit de rol van aardgas en gasinfrastructuur gaat verlengen en versterken. Publieke acceptatie van maatregelen in de energietransitie en het onderwerp energie-armoede is belangrijk voor veel Oost- en Zuid Europese lidstaten. Enkele lidstaten willen ook een verwijzing naar de belangrijke rol van gas in de transitie.

Integrale nationale energie- en klimaatplannen (INEKs)

De Commissie zal naar verwachting een stand van zaken geven van de INEKs. Alle lidstaten hebben, conform de Verordening Governance van de Energie-Unie, een concept INEK voor de periode 2021–2030 ingediend bij de Europese Commissie. In deze INEKs geven de lidstaten aan wat hun bijdrage is aan de Europese 2030 doelen. De Commissie heeft tot eind juni

om deze plannen te analyseren en te beoordelen of de doelen gehaald worden. Op basis van deze analyse zal de Commissie met aanbevelingen, zowel over het totaal als per lidstaat, komen. De lidstaten zijn nu bezig met het opstellen van de definitieve INEKs. Deze dienen voor 31 december 2019 gereed te zijn.

Inzet Nederland

Nederland acht het van belang om lange termijn zekerheid te bieden in het energie- en klimaatbeleid. Het INEK is een instrument dat hier richting en invulling aan geeft. Nederland vindt dat de INEKs een goed middel zijn om integraal voortgang op de EU-doelen te borgen.

Krachtenveld

Lidstaten zien het INEK als een geschikt instrument om zicht te houden op het behalen van de Europese 2030 doelstellingen. De concept INEKs laten zien dat de ambitie van de lidstaten om bij te dragen verschilt.